

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки
та підприємництва

 А.А. Брояка

« 19 » квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма «ЕКОНОМІКА»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради
Студентського
Самоврядування
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 6
від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від « 19 » квітня 2021 р.

Вінниця 2021 р.

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Ковальчук Світлана Ярославівна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, електронна адреса: koval4uk@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК27 Міжнародна економічна діяльність України

кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 58 аудиторних годин, 62 години самостійна робота;

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 7 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Міжнародна економічна діяльність України належить до обов'язкової компоненти навчальної дисципліни, освітній компонент циклу загальної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Міжнародна економіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна торгівля».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Транснаціональні корпорації», «Міжнародна інвестиційна діяльність».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Міжнародна економічна діяльність України» спрямована на отримання здобувачами знань та умінь з основ міжнародної економічної діяльності, що сприятиме формуванню у здобувачів умінь орієнтування в системі джерел міжнародної економіки, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, умінь аналізувати сучасний стан міжнародних економічної діяльності та ролі країни в ньому, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Також надати економічну освіту в галузі підприємництва, торгівлі із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі економіки та підприємництва, передбачаючи різні можливості зайнятості і кар'єри, що направлені на здобуття студентом економічних знань; подальшого професійного зростання.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни – виробити

компетентності, що створюють необхідне методологічне, організаційне та правове підґрунтя для здійснення фахової підготовки у галузі міжнародної економічної діяльності, що завбачує здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає відповідності програмним компетентностям.

5.3. Задачі вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральні компетентності - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. критичне осмислення теоретичних засад економічної діяльності.

програмні результати:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів), використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни передбачає набуття студентами компетенцій, які мають бути сформовані в ході безпосередньої (аудиторні заняття) або опосередкованої взаємодії з викладачем (СРС, робота з літературою, програмний і мультимедійний супровід тощо). До змісту навчальної дисципліни відносять: предмет, метод та джерела навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»; діючі міжнародні нормативно-правові акти; організаційні основи міжнародного руху чинників виробництва. В результаті опанування змісту студент буде орієнтуватися в системі джерел міжнародної економічної діяльності, що регулюють відносини в галузі міжнародного економічного співробітництва та в країні; узагальнювати практику регулювання міжнародних торговельних відносин, та робити відповідні висновки за результатами узагальнення; пропагувати та тлумачити особливості сучасних інтеграційних процесів України в міжнародну економічну систему.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Суть і особливості міжнародної економічної діяльності України	2	2	6
2	Тема 2 Особливості експортно-імпоротної діяльності України	2	2	4
3	Тема 3. Стратегічні напрямки міжнародної торгівлі України	2	2	4
4	Тема 4. Розвиток агропромислового комплекс в контексті САП	2	2	4
5	Тема 5. Роль товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності в системі митного регулювання	2	2	6
6	Тема 6. Транскордонне співробітництво України на сучасному етапі	2	2	4
7	Тема7. Адаптація митної системи України до митної системи ЄС	2	2	4
8	Тема 8. Участь України міжнародному науково-технічному співробітництві	2	2	6
9	Тема 9 Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні	2	2	4
10	Тема10. Україна на міжнародному ринку праці та міжнародна міграція	2	2	4
11	Тема 11. Інтеграція України в	2	2	6

	міжнародну економічну діяльність та економічна безпека			
12	Тема 12. Міжнародні інвестиції, валютно кредитні відносини України	2	2	2
13	Тема 13 Міжнародні комерційні операції	2	2	4
14	Тема 14. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	4	2	4
	Разом	30	28	62

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	12	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, круглий стіл, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати кросворд за темою)	20	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		62		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Міжнародна торгівля с/г продукцією. навч.пос. Калетнік Г.М., Мазур А.Г. Ковальчук С.Я. Вінниця. Едельвейс К. 2013. 342 с. (Розділ 5)
2. Міжнародна економіка навч.пос. за ред. Козака В.С. Варшава. 2016. 345 с.
3. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm.
4. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. N 959-XII. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 91. Ст. 377. Бібліотека офіційних видань.
6. Дудар В. Організаційно-економічні засади формування аграрного ринку конкурентоспроможної продукції URL: www.library.tane.edu.ua/images/nauk_vydannya/2MEd7T.pdf
7. Еволюція Спільної Аграрної Політики ЄС: наслідки для України. Інститут Економічних досліджень та Політичних консультацій. Німецька консультативна група при Уряді України. URL: <http://ier.kiev.ua7>.
8. Експортна стратегія України (“дорожня карта” стратегічного розвитку торгівлі) на 2017—2021 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1017-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-eksportnoyi-strategiyi-ukrayini-dorozhnoyi-karti-strategichnogo-rozvitku-torgivli-na-20172021-roki>
9. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом в 2020 році. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/pro-vikonannya-ugodi-pro-asotsiatsiyu-mizh-ukrainoyu-ta-evropeyskim-soyuzom-za-2017-rik.pdf>
10. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України до

2030 року - від 28.02.2019 року №2697-V111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

11. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm]

12. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

13. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : Навч. посіб. За заг. ред. А.І. Кредісова. Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. К. 2016. 448 с.

14. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Навч. Посібник. За ред. Сіваченка І.Ю., Козака Ю.Г., Єханурова Ю.І. К.: ЦНЛ. 2015 228 с.

15. Філіпенко А.С. Україна і світове господарство : взаємодія на межі тисячоліть. Навч. посібник для студ. вищих навч. Закладів. К.: Либідь. 2017. 356 с.

Додаткова

1. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: можливості та виклики для України. К.:НІСД. 2014. 19с.

2. Kovalchuk S., Kravchuk A. The impact of global challenges on “green” transformations of the agrarian sector of the eastern partnership countries. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. P. 87-97. Web of Science.

3. Kovalchuk S., Mazur K., Overkovska T. The impact of the European integration processes on the entry of Ukraine’s small agricultural producers in the international logistics systems. *Development of modern science: the experience of European countries and prospects for Ukraine*. 2019. P. 154-173.

4. Ковальчук С.Я., Купінець Л.Є. Україна в «Зелених» трансформаціях агропродовольчого сектору країн східного партнерства: виклики та можливості. *Економічні інновації*. 2019. Т. 21. Вип. 2 (71). С. 43-59.

5. Ковальчук С.Я. Функціональні напрямки розвитку економіки сільських територій в контексті зеленого зростання. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 7. С. 16-22.

6. Ковальчук С.Я. Лукіяненко Р.О. Циркулярні бізнес-моделі в агропродовольчій сфері. *Інфраструктура ринку*. 2020 № 39. С. 384-381.

7. Kovalchuk Svetlana. Resursosaving of transformation agrarian sector. *Economic and law paradigm of modern society*. 2020. № 2. P. 7-16.

8. Kovalchuk S., Duik A. Dynamic processes of organic business. *The Scientific heritage*. 2020. Vol. 6. № 55 (55). P. 35-46.

9. Ковальчук С.Я. Органічне виробництво в системі сталого розвитку сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4. С. 117-123.

10. Гончарук І.В., Ковальчук С.Я., Цицюра Я.Г., Лутковська С.М. Динамічні процеси розвитку органічного виробництва в Україні. *Монографія*. Вінниця. Твори. 478 с. (Затв. Вченою радою ВНАУ пр. №6 від 18.12.2020р.).

11. Kovalchuk S. Target benchmarks for ensuring sustainable development of the agricultural sector. *Colloquium-journal*. 2021. № 13 (100). P. 28-36.

12. Kovalchuk S. Quality of agricultural products in the system of European integration priorities of Ukraine. *Colloquium-journal*. 2021. № 16(103). P. 42-52 .

13. Гончарук І. В., Ковальчук С. Я., Федорошак Й. М. Інтеграційна динаміка ринку насіння буряків в Україні. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 2. С. 7-24.

14. Ковальчук С.Я. Участь аграрних підприємств у міжнародній спеціалізації крізь призму глобалізаційних процесів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. МНУ ім. В.О.Сухомлинського. Вип.15. 2017. С. 20-26

15. Ковальчук С.Я. Сухоцька С.М., Юрчук Б.В. Світовий ринок технологій: вплив процесів глобалізації. *Економіка та суспільство*. Вип.9. 2017. с.1213-1218. URL: <http://economyand.society.in.ua>

16. Мазур В.А., Ковальчук С.Я. Специфіка ринку органічної продукції: національний та європейський аспект. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. Всеукраїнський науково - виробничий журнал. Вінниця. 2018. №4. с.18-27

17. Мазур В.А. Ковальчук С.Я. Теорія європейського еколого-економічного розвитку. Навчальний посібник. В. «Твори». 2019. 622с.

18. Honcharyk Inna, Kovalchuk Svitlana. Agricultural production greening management in the eastern partnership countries with the EU. Monografya. "Riga, Latvia. "Baltija Publishing". 2020. Pp.42-69 <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-53-2-3>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. <http://www.imf.org/external/index.htm>

2. Сайт Державного комітету статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Світового банку - Україна <http://www.worldbank.org/uk/countrv/ukraine>

4. Офіційний сайт Європейського Союзу. http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm

5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

6. European Commission. Аграрна реформа: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-reform/index_en.htm

7. European Commission. CAP 2020: детальний опис програми: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-in-depth/index_en.htm

8. European Commission. Програма CAP 2020: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

9. European Commission. Програма CAP 2021: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

8.Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод, інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний, дослідницький метод, ділова гра, командні проєкти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації здобувача та виступи на наукових заходах;- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

тестування; екзамен; презентації; контрольна робота; колоквіум; дослідницькі проєкти; самоконтроль; взаємоперевірка.

9.Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим

компетентностям за результатами лабораторних занять - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування(%)	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Вид навчальної діяльності		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

Брояка А.А.

(підпис)